

Ympäristöministeriö

AI FI 210/2022
9.12.2022

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO

Hietaniemenkatu 7 A
00100 Helsinki
P: 09 8562 0600
E: amnesty@amnesty.fi
W: amnesty.fi

Valtioneuvoston asetus saamelaisesta ilmastoneuvostosta

Amnesty International on maailman suurin ihmisoikeusjärjestö, jonka toiminta perustuu yksittäisten ihmisten tuelle. Tukijoita on 10 miljoonaa, 150 maassa eri puolilla maailmaa. Amnesty on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

Amnesty International Suomen osasto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiassa ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa

1 § Tehtävät

Amnesty Internationalin Suomen osasto pitää saamelaisen ilmastoneuvoston perustamista erittäin tervetulleena ja tärkeänä. Ilmastomuutos sekä ilmastopoliittiset ratkaisut vaikuttavat saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksien toteutumiseen sekä mahdollisuuksiin säilyttää ja kehittää omaa kulttuuriaan. Ilmasto lämpenee arktisella alueella erittäin nopeasti ja tarve ns. vihreälle siirtymälle on synnyttänyt myös saamelaisten kotiseutualueella uusia maankäytöllisiä paineita, kuten suunnitelmia tuuli- ja vesivoiman lisärakentamisesta sekä kaivoshankkeista. Saamelaisten alkuperäiskansaoikeudet on tärkeää huomioida ilmastopoliitikassa ja nähdä näiden oikeuksien turvaaminen keskeisenä osana oikeudenmukaista siirtymää.

Saamelaisella ilmastoneuvostolla on tärkeä tehtävä riippumattomana asiantuntijaelimenä, joka vahvistaa ilmastopoliittikan tietopohjaa sekä edesauttaa sitä, että saamelaiskulttuurille ja elinkeinoille keskeiset kysymykset tunnistetaan ja huomioidaan ilmastopoliittikan valmistelussa. Saamelainen ilmastoneuvosto, jolla on käytössään riittävät resurssit, voi toimia myös kansainvälisenä esimerkkinä siitä, kuinka alkuperäiskansojen osallisuutta ilmastopoliitikassa voidaan vahvistaa ja tuottaa monipuolista tietopohjaa ilmastopäätöksenteon tueksi.

Amnestyllä ei ole huomautettavaa asetusluonnoksessa ilmastoneuvostolle määriteltyihin tehtäviin.

6 § Palkkiot

Amnesty Internationalin Suomen osasto ei ota kantaa saamelaisen ilmastoneuvoston jäsenten palkkioihin, mutta muistutamme yleisesti, että ilmastoneuvoston toiminnan onnistumisen edellytyksenä ovat riittävät resurssit. Palkkioiden lisäksi tämä tarkoittaa riittäviä määrärahoja sekä henkilöresursseja mm. kokousten valmisteluun, selvitys- ja tutkimustoimintaan, viestintään sekä käännös- ja tulkauspalveluihin.

Muut huomiot

Saamelainen ilmastoneuvosto on Pohjoismaissa ensimmäinen laatuaan ja kansainvälisestikin tarkastellen hyvä esimerkki alkuperäiskansojen osallistamisesta ilmastopoliittiseen päätöksentekoon sekä vuoropuhelun edistämisestä tieteen ja alkuperäiskansojen perinteisen tiedon välillä.

Amnesty kuitenkin muistuttaa, että saamelaisille alkuperäiskansana kuuluva itsemääräämisoikeus ei edelleenkään toteudu Suomessa. Amnesty toivoo, että toimittuaan edelläkävijänä saamelaisen ilmastoneuvoston perustamisessa Suomi jatkaa toimia saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksien edistämiseksi uudistamalla saamelaiskärjälain sekä ratifioimalla alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan ILO169-sopimuksen.

Lisätiedot:

Elina Mikola

Ilmasto- ja ympäristöasiantuntija, Amnesty International Suomen osasto